

LAS, WIELKIE GOSPODARSTWO

— to tytuł artykułu zamieszczonego w czerwcowym (8/82) numerze „Życia Partii”, przygotowanego przez Witolda Stasińskiego, zastępcę kierownika Wydziału Rolnego KC PZPR.

(...) Leśnictwo polskie znajduje się obecnie w najtrudniejszej sytuacji od czasów wojny. Znacznie pogorszyła się zdrowotność naszych lasów. Są tego różne przyczyny.

Od 5 lat trwa masowa inwazja szkodnika leśnego — brudnicy mniszki, szczególnie w województwach północnych. Na południu kraju świerkowe drzewostany atakuje wskaźnica modrzewianeczka. Huraganowe wiatry w listopadzie 1981 r. wyłamały i powaliły ok. 8 mln m³ drewna, głównie w województwach olsztyńskim, słupskim, elbląskim i gdańskim. Nasiliło się też zamieranie drzew w lasach pozostających w zasięgu szkodliwego oddziaływania emisji przemysłowych i pod wpływem zakłócenia stosunków wodnych. Stan wymaga energicznej walki o uratowanie lasów. Po IX Zjeździe Komitet Centralny powołał 11 komisji problemowych, a wśród nich Komisję Rolną. W ramach Komisji Rolnej działa podkomisja do spraw gospodarki leśno-drzewnej. W ten sposób stworzono możliwości rozpatrywania złożonych problemów gospodarki leśnej i drzewnej przez zespół działaczy partyjnych. Podkomisja zainaugurowała swą działalność rozpatrzeniem spraw dotyczących gospodarki drewnem na tle aktualnej sytuacji w lasach. Kolejne tematy dotyczą takich spraw jak: reforma gospodarcza w kompleksach leśno-drzewnych, stan zdrowotny lasów, gospodarka łowiecka i inne. Szczególnej wagi wymagają sprawy socjalno-bytowe załóg leśnych i zatrudnionych w przemyśle. Nadając tym problemom odpowiednią rangę chcemy rozpatrywać je w gronie aktywu partyjnego na zebraniach partyjno-środowiskowych. W pracach podkomisji obok członków i zastępców członków Komitetu Centralnego uczestniczą również delegaci na IX Zjazd oraz aktywni centralni i terenowi związani z gospodarką i przemysłem drzewno-papierniczym.

W początkach stycznia br. na posiedzeniu Komitetu Gospodarczego Rady Ministrów zobowiązano Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego do pozyskania i zagospodarowania 12 mln m³ drewna z posuszu i wiatrołomów. Komisję Planowania przy Radzie Ministrów i właściwe resorty zobowiązano do przydziału dodatkowych ilości sprzętu, środków transportu, maszyn i urządzeń, paliw i części zamiennych, akumulatorów i ogumienia oraz odzieży roboczej. Powstały odpowiednie plany robocze w skali kraju, okręgowych zarządów lasów państwowych, jak i nadleśnictw w tych regionach, gdzie wystąpiły największe szkody. Realizacja tych planów pozwoli na znaczne uporządkowanie stanu sanitarnego lasów jeszcze w bieżącym roku. Do pracy tej włącza się młodzież, jednostki wojskowe, zakłady pracy. Zachęca się ludność wiejską do pozyskania uszkodzonych i martwych drzew własnymi siłami.

Na posiedzeniach plenarnych egzekutyw partyjnych instancji terenowych ocenia się aktualną sytuację w lasach i podejmuje się różne inicjatywy przyścia z pomocą leśnikom. Zwraca się szczególną uwagę na poprawę warunków socjalno-bytowych załóg, lepsze zaopatrzenie ich w narzędzia, sprzęt i środki transportu oraz rozwój budownictwa mieszkaniowego. W ostatnim okresie wzrosły płace leśników i obserwuje się stabilizację stanu zatrudnienia robotników leśnych. Nadal jednak na spotkaniach z załogami i na zebraniach partyjnych ostro krytykuje się braki

odzieży roboczej, butów gumowych, rękawic, a przede wszystkim pilarek i części zamiennych (...) Do szczególnie ważnych spraw zalicza się budownictwo mieszkaniowe. Rocznie w branży leśno-drzewnej własnymi siłami buduje się około 2 tys. mieszkań. Na to jednak, aby zaspokoić potrzeby, powinno się jednorazowo oddać do użytku 20 tys. mieszkań, a później co roku budować dalsze 2 tys. Realizacja takiego przedsięwzięcia koncentruje uwagę aktywu partyjnego branży leśnej. Inicjatywy organizacji partyjnych w leśnictwach, nadleśnictwach i dyrekcjach, zmierzające do racjonalniejszego wykorzystania zasobów drewna i runa leśnego, muszą być skojarzone z działalnością i poczynaniami innych resortów i organizacji gospodarczych (...)

Jednym z podstawowych zadań aktywu partyjno-gospodarczego w przedsiębiorstwach gospodarki leśnej i przemysłu drzewno-papierniczego jest wdrażanie reformy.

W ubiegłym roku we wszystkich przedsiębiorstwach powstały grupy inicjatywne, w których skład weszli przedstawiciele przedsiębiorstw zaplecza naukowo-badawczego i stowarzyszeń naukowo-technicznych. Zadaniem zespołów było przygotowanie reformy gospodarczej w leśnictwie i w poszczególnych branżach przemysłu drzewnego, papierniczego oraz przemysłu maszynowego leśnictwa.

Przedsiębiorstwa lasów państwowych oraz przemysłu drzewnego rozpoczęły wdrażanie ogólnych zasad reformy gospodarczej w wyjątkowo złożonych warunkach, na które wpływała sytuacja zaopatrzeniowo-techniczna i produkcyjna prawie we wszystkich zakładach pracy. Pokonanie tych trudności wymagało wiele inicjatyw, zaangażowania, samodzielności załóg i kierownictw przedsiębiorstw. Z całą ostrością wyłoniła się potrzeba integracji gospodarki leśnej z przemysłem. Obecnie we wszystkich branżach przemysłowych powołano dobrowolne zrzeszenia.

Doświadczenia trzech miesięcy wskazują, że przedsiębiorstwa podejmują inicjatywy pełniejszego wykorzystania mocy produkcyjnych, lepszego wykorzystania krajowych surowców, uniezależnienia się od importu, zwiększenia produkcji eksportowej. Rodzą się również nowe problemy. Spadek produkcji wskutek braków zaopatrzeniowych, konieczność spłacania kredytów swarzają trudności finansowe wielu przedsiębiorstw.

Wprowadzenie nowych cen zaopatrzeniowych na surowce drzewne i papiernicze pociągnęło za sobą wysoki wzrost cen wyrobów finalnych. W odczuciu społecznym ceny niektórych mebli i wyrobów papierniczych są zbyt wysokie. Wydaje się, że problem kształtowania się cen niektórych wyrobów przemysłu drzewno-papierniczego wymaga pogłębionych analiz. Obniżka kosztów wytwarzania staje się jednym z głównych zadań kadry technicznej przedsiębiorstw.

Wdrażanie reformy gospodarczej w leśnictwie wymaga odrębnego podejścia. Państwowe gospodarstwo leśne wyłączono z postanowień uchwały o przedsiębiorstwach państwowych z 25 września 1981 r. Rozwiązania systemowe przyjęte w reformie gospodarczej dyktują potrzebę nowelizacji obowiązującej od 1949 roku ustawy o państwowym gospodarstwie leśnym. Trzeba bowiem uwzględnić specyfikę przedsiębiorstwa leśnego oraz nowe założenia systemowe wraz z problematyką samorządową. Istotnym zagadnieniem wymagającym dyskusji i konsultacji wśród załóg i aktywu partyjno-gospodarczego są sprawy funkcjonowania państwowego gospodarstwa leśnego jako całości oraz problem struktur organizacyjnych w układzie terenowym i centralnym.

Wdrażanie reformy jest złożonym procesem społeczno-gospodarczym wymagającym stałej, pilnej obserwacji oraz udoskonalania wprowadzonych już rozwiązań. W tym procesie powinny uczestniczyć całe załogi i aktyw partyjno-gospodarczy.